

Scanstockphoto

Kotitalouksien raha menee ensi vuonna myös jätemaksujen korotuksiin.

Jätemaksuissa valtavat korotuspaineet

Kiinteistönomistaja saattaa joutua maksamaan jäteastiansa tyhjennyksestä ensi vuonna 5–15 prosenttia kalliimman hinnan kuin nyt. Polttoaineiden raju hinnannousu pakottaa kuljetusyrittäjät paikkaamaan kasvaneita kustannuksia jäteenkuljetusmaksujen korotuksilla.

ELINA SAARINEN

Polttoaineiden raju hinnannousu uhkaa jo jätteenkuljetustakin. Tilastokeskuksen tuoreen kustannusindeksin mukaan polttoaineiden hinnat ovat nousseet viime vuoden kesäkuusta kuluvan vuoden kesäkuuhun 42,8 prosenttia.

Polttoaineen kallistumisella on selvä vaikutus jätteenkuljetusyritysten kokonaiskustannusten kasvuun. Myös korot, nousseet palkat, korjaus- ja huoltokustannusten kasvu sekä kaluston kallistuminen kasvattavat alan kustannuksia. Ympäristöyritysten Liitto kertoo, että pakkaavien jäteautojen kokonaiskustannukset ovat nousseet vuodessa yhteensä 8,1 prosenttia.

Raju ja nopea polttonesteiden hinnannousu on yllättänyt kuljetusalalla toimivat yrittäjät.

Hintojen nousu yllätti kuljettajat

”Kukaan ei osannut varautua, että hinnat nousevat näin radikaalisti. Tankkaamme yli 300 000 litraa dieseliä vuodessa, joten tämä on meille iso kuluera”, Keski-Suomessa, Kuopiossa ja Kouvolan seudulla toimivan Sihvari Oy:n toimitusjohtaja **Ari Sihvonon** kertoo.

Jätteenkuljetusyrittäjille tilanne on hankala, sillä nousseita kustannuksia ei välttämättä

pystytä siirtämään asiakashintoihin tarpeeksi nopeasti. Sopimuskaudet saattavat olla pitkiä, eivätkä niiden ehdot aina mahdollista nopeita hintojen tarkistuksia vastaamaan yleistä kustannustasoa. Useimmiten seuraava hintojen tarkistus tapahtuu vasta vuoden vaihteessa. Kallis diesel on kuitenkin syönyt yritysten kannattavuutta jo keväältävestä lähtien, eivätkä kaikkien yritysten tulot enää riitä kattamaan menoja.

”Hinnankorotuspaineet ovat suunnattomat, mutta sopimuskumppanit suhtautuvat hinnankorotuksiin nihkeästi”, sanoo Mikkelin seudulla toimivan RL-Huolinta Oy:n yrittäjä **Nina Rasola**.

Uusiouutisten tietojen mukaan jätteenkuljetusmaksujen korotuspaineet ovat 5–15 prosentin luokkaa. Valtaosa korotuksista tapahtuu vuoden vaihteessa, mutta osa jo syksyn aikana, riippuen sopimuksista.

Miljoonia euroja tankkiin

”Kustannukset ovat nousseet 7–15 prosenttia, mutta emme ole vielä päässeet siirtämään näitä kuluja hintoihin. Olemme pyrkineet ensin omilla logistisilla ratkaisuilla pudottamaan polttoaineen kulutusta kerättyä jätetonnin kohti”, Esa Lehti Satakunnassa operoivasta Veikko Lehti Oy:stä sanoo.

”Teimme keväällä pienen indeksikorotuksen, mutta se on jo syöty”, kertoo puolestaan Jämsän seudulla urakoivan Erkki Salminen Oy:n toimitusjohtaja Jussi Konttila.

Nopea polttonesteiden kallistuminen on yllättänyt myös alan suuret toimijat.

”Teimme viime vuoden lopussa meidän mielestämme kovan korotuksen myyntihintoihin, 6–10 prosenttia. Uskoimme, että sillä olisi pärjätty. Nyt on se tilanne, että tänä syksynä on tehtävä vielä toinen suuri hinnankorotus tilanteen korjaamiseksi”, arvioi SITA Finlandin toimitusjohtaja Jorma Kangas.

Myös Lassila & Tikanoja suunnittelee ”hyvin merkittäviä” hinnankorotuksia. Yhtiö myönsi kesän osavuositarkistuksissaan, että liikennepolttoaineiden hintojen nousu on rasittanut yhtiön tulosta.

Kustannusten nousu tuntuu konkreettisesti tankatessa.

”Jokainen 10 sentin nousu polttonesteiden hinnoissa tarkoittaa 1,5 miljoonan euron kustannusvaikutuksia paitsi meidän omassa toiminnassamme, myös yhteistyökumppaneiden ja alihankkijoiden toiminnassa. Polttonesteiden vaikutukset juuri tämän tyyppiseen palvelutoi-

mintaan ovat poikkeuksellisen suuret”, summaa L&T:n toimialajohtaja Arto Nivalainen.

YTV maksaa omasta pussista

Kuljetusyhtiöt moittivat erityisesti kuntapuolta siitä, etteivät kuntien kanssa tehdyt sopimukset jätteenkuljetuksesta ota huomioon äkillisiä kustannusten vaihteluja.

”Useimmilla kunnilla hintoja tarkistetaan vasta vuoden päästä, joskus jopa 1,5 vuotta varsinaista kustannustason nousua myöhemmin. Kunnat tekevät väärin, kun ne sitovat hinnat kiinteiksi näin pitkäksi aikaa. Se lasketaan tarjouskilpailussa urakoitsijan riskiksi, mutta se on viime kädessä huono ratkaisu sekä kuntien että yrittäjien kannalta”, SITAn Jorma Kangas kritisoi.

Kustannusten ja korvausten epätasapaino saattaa johtaa esimerkiksi kuljetusten laadun kärsimiseen.

YTV teki kesäkuussa poikkeusratkaisun ja nosti pääkaupunkiseudun kuljetusurakoitsijoille maksettavia korvauksia 4,9 prosenttia kesken vuotta, vaikka normaalisti hinnantarkistukset tehdään vasta vuoden vaihteessa.

”Olimme itse aktiivisia ja korotimme korvausta. Kuljetusyrittäjät olivat ratkaisuun tyytyväisiä, sillä heidän kustannuksensa olivat nousseet vuoden alusta jo kolme tai neljä prosenttia. Korotuksen tarkoituksena on, että pystymme takaamaan jätteenkuljetuksen toimivuuden. Oli pelko, että ajoissa olisi alettu säästää ja jätehuollon laatu olisi kärsinyt”, YTV:n käyttöpäällikkö Juha Talvio perustelee.

Hän kertoo, ettei YTV ole vielä siirtänyt kustannusten nousua asiakkailta perittäviin jätteenkuljetusmaksuihin.

”Asukashinnat pyyvät vuoden loppuun saakka samoina. Tämä puoli vuotta menee siis YTV:n omasta taskusta, mutta laskimme, että pystymme sen kattamaan. Vuoden vaihteessa on tulossa todennäköisesti suurempi kuljetusmaksujen korotus, 6–7 prosentin luokkaa”, Talvio ennakoii.

Omakotiliitto huolissaan

Noin kymmenen prosentin korotus jäte-

astian tyhjennyksen kuljetusmaksuissa ei ole asukkaille rahasummana kovin suuri, mutta vuositasolla silti tuntuva, yli sadan euron luokkaa. Kun yleinen kustannustaso on muutenkin noussut, pienikin korotus voi nakertaa perheen taloutta.

Polttonesteiden huima hinnannousu on vienyt monen jätteenkuljetusyrityksen kannattavuuden noltaan.

Kuljetusyrittäjällä rajalliset keinot vastata kustannustason nousuun

■ Jätteenkuljetusyrittäjät ovat pyrkineet optimoimaan kuljetusreitit mahdollisimman tehokkaiksi, jotta polttoainetta kuluu mahdollisimman vähän kerättyä jätetonnin kohti. Ajojärjestelyjen ja astioiden tyhjenysvälien tarkistamisen lisäksi kuljetusyrittäjät ovat kouluttaneet työntekijöitä taloudelliseen ajotapaan. Käyttöön on otettu myös siirtokuormausrasemia ja esimerkiksi maakaasua käyttävää kalustoa.

”Pääpartneri satsaa kuljettajien ajotapakoulutukseen. Kalustoratkaisuissa katsotaan sellaisia vaihtoehtoja ja teknisiä ratkaisumalleja, joilla voidaan vähentää polttoaineen kulutusta”, sanoo Jukka Koivisto HFT Network Oy:stä.

Jos nämäkin keinot on jo käytetty, yrittäjät ovat joutuneet pohtimaan henkilöstön työtuntimääriä ja loma-aikoja. Osa yrittäjistä on joutunut tekemään erityisjärjestelyjä, jotta kaikki henkilöstön vuosilomat saatiin viime kesänä pidettyä.

Nina Rasola RL-Huolinta Oy:stä on huolissaan siitä, että kohonneet kustannukset johtavat kilpailun vääristymiseen muutamien kuljetusyrittäjien polkiessa työntekijöilleen maksamia palkkoja. ”Jätteenkuljetuksessakin toimii sellaisia yrityksiä, jotka maksavat työntekijöille vähemmän kuin työehtojen mukaan pitäisi. Nämä huoseeraajat pitäisi saada markkinoilta pois”, Rasola toivoo.

”Vielä suurempi kustannusten nousu kiinteistönomistajan näkökulmasta tapahtuu lämmityksessä ja sähkössä. Niihin verrattuna jätehuolto on kulueränä suhteellisen pieni. Mutta pienistä puroista syntyy suuri potti”, Mauri Marttila Suomen Kiinteistöliitosta kommentoi.

Juha Saarimäki Suomen Omakotiliitosta on samoilla linjoilla.

”Omakotiliitto on huolissaan jätemaksujen korotussuunnitelmista. Ne kuulostavat melko kovalta. Jätemaksujen korotusten on tapahduttava harkiten ja kohtuudella”, Saarimäki sanoo.